

Απόφαση ΕΠΑ:23/2016

Αρ. Φακέλου 8.13.016.17

ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2014

Κοινοποίηση συγκέντρωσης αναφορικά με την εξαγορά του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας AstraZeneca Sodertalje 1 AB και στοιχείων ενεργητικού του ομίλου AstraZeneca από την εταιρεία Pfizer Inc, μέσω της θυγατρικής της Pfizer Ireland Pharmaceuticals

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα Λουκία Χριστοδούλου,	Πρόεδρος
κ. Ανδρέας Καρύδης,	Μέλος
κα Ελένη Καραολή,	Μέλος
κ. Χάρης Παστελλής,	Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστά,	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 19/9/2016

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης αποτελεί η πράξη συγκέντρωσης που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (εφεξής η «Επιτροπή») στις 26/8/2016, από την Pfizer Inc., (εφεξής η «Pfizer» ή η «Εξαγοράζουσα Επιχείρηση»), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου του 2014 (εφεξής ο «Νόμος»).

Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά την εξαγορά του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας AstraZeneca Sodertalje 1 AB (εφεξής η «AZ Södertälje»), και στοιχείων ενεργητικού του ομίλου AstraZeneca (εφεξής ο «AZ»), (εφεξής από κοινού η «Επιχείρηση Στόχος») από την εταιρεία Pfizer, μέσω της θυγατρικής της Pfizer Ireland Pharmaceuticals (εφεξής η «Pfizer Ireland»).

Οι συμμετέχουσες στην παρούσα συγκέντρωση επιχειρήσεις είναι οι ακόλουθες:

- Η AZ Södertälje, που είναι εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Σουηδίας και αποτελείται από το χαρτοφυλάκιο αντιβιοτικών μικρών μορίων (small molecule anti-infectives) του AZ, τα οποία κυκλοφορούν στην αγορά, καθώς και προϊόντα τα οποία βρίσκονται στο στάδιο ανάπτυξης (pipeline products). Σημειώνεται ότι με την υπό εξέταση πράξη, η Pfizer, μέσω της Pfizer Ireland, εξαγοράζει και κάποια στοιχεία ενεργητικού του AZ, τα οποία αφορούν το χαρτοφυλάκιο αντιβιοτικών μορίων του εν λόγω ομίλου.
- Η Pfizer που είναι εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Νέας Υόρκης των ΗΠΑ. Είναι η μητρική εταιρεία της Pfizer Ireland και αποτελεί μια παγκόσμια βιοϊατρική και φαρμακευτική εταιρεία, βασιζόμενη στην έρευνα, που δραστηριοποιείται στην ανακάλυψη, ανάπτυξη, παραγωγή, προώθηση και πώληση καινοτόμων φαρμάκων που προορίζονται για ανθρώπους. Τα δύο κύρια τμήματα της είναι τα ακόλουθα: το Pfizer Innovative Health το οποίο επικεντρώνεται στη διάθεση στην αγορά επόμενης γενεάς φαρμάκων σε τομείς όπως η ογκολογία, εμβόλια, εσωτερική ιατρική, φλεγμονή και ανοσολογία, σπάνιες ασθένειες, και καταναλωτικά προϊόντα· και το Pfizer Essential Health το οποίο επικεντρώνεται στα καθιερωμένα προϊόντα της Pfizer – γενόσημα, βιοϊσοδύναμα, και προϊόντα των οποίων τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας πλησιάζουν στη λήξη τους. Η Pfizer Ireland είναι θυγατρική της Pfizer και οι δραστηριότητες της συνίστανται στην παραγωγή βιολογικά δραστικών συστατικών και ολοκληρωμένων προϊόντων εμβολιασμού, καθώς και στην παγκόσμια και περιφερειακή προμήθεια αναγνωρισμένων προϊόντων.

Στις 31/8/2016, ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενημερώθηκε με σχετική επιστολή σχετικά με την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση, στη βάση των διατάξεων του άρθρου 16 του Νόμου.

Στις 9/9/2016 η παρούσα πράξη συγκέντρωσης δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ως ορίζει το άρθρο 10(4)(α) του Νόμου.

Η Υπηρεσία της Επιτροπής (εφεξής η «Υπηρεσία») αφού διεξήγαγε την προκαταρκτική αξιολόγηση της συγκέντρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του Νόμου, υπέβαλε στην Επιτροπή γραπτή έκθεση με ημερομηνία 16/9/2016, στην οποία

καταγράφεται η αιτιολογημένη της γνώμη ως προς το συμβατό ή μη της υπό εξέτασης συγκέντρωσης με την λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Η Επιτροπή σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19/9/2016 μετά από μελέτη, ανταλλαγή απόψεων, διαβουλεύσεις και συζήτηση μεταξύ των μελών της, αφού αξιολόγησε το ενώπιόν της υλικό και όλα τα στοιχεία που περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτή σύμφωνα με το Νόμο και βάσει της διαδικασίας που ο εν λόγω Νόμος προβλέπει, αποφάσισε ακολουθώντας το πιο κάτω σκεπτικό:

Η υπό εξέταση συγκέντρωση πραγματοποιείται με τη Σύμβαση εξαγοράς μετοχών και στοιχείων ενεργητικού, ημερομηνίας 23/8/16 μεταξύ των AstraZeneca AB (Publ), AstraZeneca UK Ltd και AstraZeneca Holding France SAS (ως οι πωλητές) και της Pfizer Ireland (ως ο αγοραστής), (εφεξής η «Σύμβαση»).

Βάσει της Σύμβασης, η κοινοποιούμενη συγκέντρωση συνίσταται στην εξαγορά από την Pfizer, μέσω της Pfizer Ireland, (α) του συνόλου των μετοχών της AZ Södertälje, και (β) συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού του ομίλου AZ, τα οποία από κοινού αποτελούν την Επιχείρηση Στόχο.

Ουσιαστικό στοιχείο για την εξέταση της παρούσας πράξης συγκέντρωσης αποτελεί η έννοια της «συγκέντρωσης» επιχειρήσεων και η εν γένει ύπαρξή της, ως η έννοια αυτή ορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου.

Στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις αναφέρουν ότι σύμφωνα με τη Σύμβαση, η Pfizer, μέσω της Pfizer Ireland, αποκτά τον πλήρη έλεγχο (sole control) του χαρτοφυλακίου αντιβιοτικών μικρών μορίων της AZ μέσω της πώλησης και αγοράς των μετοχών της AZ Södertälje, και συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα πραγματικά στοιχεία και γεγονότα που περιβάλλουν την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης και αφού προέβη στην αξιολόγησή τους με βάση την έννοια της συγκέντρωσης, όπως αυτή καθορίζεται στο πιο πάνω άρθρο, καταλήγει ότι η υπό εξέταση πράξη συνιστά συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 6(1)(α)(ii) του Νόμου, καθότι υπάρχει αλλαγή ελέγχου επί μόνιμης βάσης της Επιχείρησης Στόχου, από αποκλειστικό της έλεγχο από τον AZ σε αποκλειστικό έλεγχο από την Pfizer.

Επίσης, με βάση τα στοιχεία που περιέχονται στο έγγραφο της κοινοποίησης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι στην υπό αναφορά συγκέντρωση πληρούνται οι προϋποθέσεις που το άρθρο 3(2)(α) του Νόμου θέτει και ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα πράξη συγκέντρωσης είναι κατά Νόμο μείζονος σημασίας. Συγκεκριμένα, ο συνολικός κύκλος εργασιών της Επιχείρησης Στόχου για το έτος 2015, ήταν €[...]¹ ενώ ο συνολικός κύκλος εργασιών της Pfizer για το έτος 2015, ήταν €44.030 εκατομμύρια.

Επίσης, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις αναφέρουν ότι η Επιχείρηση Στόχος, διεξάγει εμπορικές δραστηριότητες εντός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, με κύκλο εργασιών που ανέρχεται στα €[...] για το έτος 2015. Η Pfizer διεξάγει εμπορικές δραστηριότητες εντός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, με κύκλο εργασιών που ανέρχεται στα €[...] για το έτος 2015.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω διαπιστώσεις, η Επιτροπή προχώρησε στην αξιολόγηση της συμβατότητας της υπό αναφορά συγκέντρωσης με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, τηρουμένης της διαδικασίας διαπίστωσης της συμβατότητας μια συγκέντρωσης δυνάμει των κριτηρίων περί συμβατότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 20 και 21 του Νόμου, για τη σημαντική παρακώληση του ανταγωνισμού στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης και λαμβάνοντας υπόψη τα επιμέρους κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 του εν λόγω Νόμου.

Συναφώς, η Επιτροπή προχώρησε στον καθορισμό της σχετικής αγοράς προς αξιολόγηση της συμβατότητάς της υπό αναφορά συγκέντρωσης με την ανταγωνιστική αγορά, εφαρμόζοντας τα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς προϊόντος/υπηρεσιών και της σχετικής γεωγραφικής αγοράς, ως αυτά διαλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Νόμου.

Η παρούσα συγκέντρωση αφορά το χαρτοφυλακίο αντιβιοτικών μικρών μορίων του AZ. Μέχρι σήμερα, ο AZ διέθεσε στην αγορά τα ακόλουθα δύο προϊόντα από αυτό το χαρτοφυλάκιο:

- (α) Το Merrem (μεροπενέμη / meropenem), και
- (β) Το Zinforo (φοσαμιλική κεφταρολίνη / ceftaroline fosamil).

¹ Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στο σύνολο του κειμένου της παρούσας απόφασης καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο [...].

Τα ακόλουθα τρία προϊόντα του χαρτοφυλακίου αντιβιοτικών μικρών μορίων του AZ βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης (pipeline products) :

- (γ) Το Zavicefta – CAZ-AVI (κεφταζιδίμη–αβιβακτάμη / ceftazidime-avibactam),
- (δ) Το ATM-AVI (αζτρεονάμη-αβιβακτάμη / aztreonam-avibactam), και
- (ε) Το CXL.

Η Επιτροπή, αντλώντας καθοδήγηση από αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής² κατέληξε ότι για σκοπούς αξιολόγησης της παρούσας πράξης συγκέντρωσης ως σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσιών ορίζεται η παρασκευή και πώληση (α) μεροπενέμη (meropenem) (β) φοσαμικλική κεφταρολίνη (ceftaroline fosamil) (γ) Zavicefta – CAZ-AVI (κεφταζιδίμη – αβιβακτάμη / ceftazidime-avibactam) (δ) ATM-AVI (αζτρεονάμη-αβιβακτάμη / aztreonam-avibactam) (ε) CXL.

Επιπρόσθετα, η Επιτροπή κατέληξε ότι ως γεωγραφική αγορά ορίζεται η επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, δεν θα προκύψει καμία επίπτωση στον ανταγωνισμό στην Κύπρο από την παρούσα συγκέντρωση.

Σχετικά με τη σχετική αγορά (α), η Pfizer δηλώνει ότι μόνο η Επιχείρηση Στόχος πωλεί μεροπενέμη (meropenem) στην Κυπριακή Δημοκρατία, και ότι υπάρχει σημαντικός ανταγωνισμός προερχόμενος από τα γενόσημα σε άλλες χώρες, κάτι το οποίο σημαίνει πως σημαντικός δυνητικός ανταγωνισμός θα παραμείνει μετά την παρούσα συγκέντρωση.

Σχετικά με την αγορά (β), η Pfizer δηλώνει ότι μέχρι σήμερα η AZ δεν έχει διαθέσει το εν λόγω φάρμακο στην Κυπριακή αγορά [...]. Συνεπώς, δεν υπάρχει πιθανότητα επικάλυψης (overlap) στην αγορά της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σχετικά με την αγορά (γ), η Pfizer δηλώνει ότι υπάρχει κάποια επικάλυψη (overlap) με την μεροπενέμη (meropenem) και με το Tygacil (tigecycline) της Pfizer, ωστόσο η έκταση της επικάλυψης θα είναι περιορισμένη καθότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις θεραπευτικές ιδιότητες των. Συγκεκριμένα, η Επιχείρηση Στόχος τοποθετεί το

² Case COMP/M.6231-KKR/CAPSUGEL, Case COMP/M.7559 *Pfizer/Hospira*, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του Άρθρου 6(1)(β), παρ 15-17; Case COMP/M.6969 *Valeant Pharmaceuticals International/Bausch & Lomb Holdings*, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του Άρθρου 6(1)(β), παρ 10, Case COMP/M.5295 *Teva/Barr*, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του Άρθρου 6(1)(β), παρ 17-18; Case COMP/M.7559 *Pfizer/Hospira*, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του Άρθρου 6(1)(β), Μέρος III.2.1.1; Case COMP/M.5476 *Pfizer/Wyeth*, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής βάσει του Άρθρου 6(1)(β), παρ 16.

Zavicefta ως θεραπεία που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παθογόνα τα οποία είναι ανθεκτικά στις καρβαπενέμες (carbapenems) (όπως π.χ. η μεροπενέμη), τα οποία όπως αναμένεται από τα μέρη της συγκέντρωσης θα αυξηθούν στα επόμενα χρόνια. Πιο σημαντικό, όπως προαναφέρθηκε, είναι το ότι ο κύριος ανταγωνισμός για την μεροπενέμη και το Tygacil είναι (ή για το Tygacil, σύντομα θα γίνουν) τα γενόσημα, τα οποία θα παραμείνουν μετά την πραγμάτωση της συγκέντρωσης.

Σχετικά με την αγορά (δ), η Pfizer δηλώνει ότι η επικάλυψη με το Tygacil (tigecycline) της Pfizer θα είναι ακόμη πιο περιορισμένη δεδομένων των σημαντικών διαφορών στη μικροβιολογική τους δραστηριότητα. Επιπρόσθετα, ως έχει αναφερθεί πιο πάνω, ο κύριος ανταγωνισμός για το Tygacil σύντομα θα είναι η γενόσημη τιγκεκυκλίνη (tigecycline). Η υπόχρεα προς κοινοποίηση εταιρεία επισημαίνει επίσης ότι υπάρχει [...].

Σχετικά με την αγορά (ε), η Pfizer δηλώνει ότι το Tygacil έχει ένα παρόμοιο φάσμα κάλυψης με αυτό του CXL καθότι θεραπεύει τα ανθεκτικά στην μεθικιλίνη στελέχη του χρυσίζοντος σταφυλόκοκκου (MRSA) σε gram-θετικό και επίσης καλύπτει ένα παρόμοιο φάσμα gram-αρνητικών ανθεκτικών παθογόνων όπως και το CXL (ESBLs, KPCs, AmpC). Περαιτέρω, και τα δύο φάρμακα δεν καλύπτουν Ψευδομονάδες (Pseudomonas) αλλά το Tygacil θεραπεύει τα MBLs σε αντίθεση με το CXL. Η επικάλυψη παθογόνων στις μολύνσεις που στοχεύει το CXL θα είναι πολύ παρόμοια ωστόσο το CXL έχει το πλεονέκτημα ότι κατέχει καλύτερο προφίλ ασφάλειας. Η υπόχρεα προς κοινοποίηση εταιρεία επισημαίνει επίσης ότι [...].

Υπό το φως των πιο πάνω, η Επιτροπή καταλήγει ότι, στην εν λόγω συγκέντρωση δεν προκύπτει επηρεαζόμενη αγορά με βάση το Παράρτημα I του Νόμου.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και συγκεκριμένα των άρθρων 20 και 21, το κριτήριο βάσει του οποίου μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή ή ασυμβίβαστη με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς αφορά την παρακώληση σημαντικά του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης στις επηρεαζόμενες αγορές.

Με γνώμονα τα πραγματικά και νομικά δεδομένα, όπως αναλύθηκαν και σκιαγραφήθηκαν και όπως στη λεπτομέρειά τους αναδεικνύονται και βεβαιώνονται από τον φάκελο της υπό κρίση συγκέντρωσης αλλά και εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις του Νόμου, η Επιτροπή, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτή σύμφωνα με

τον Νόμο, κατέληξε στην ομόφωνη απόφαση ότι η υπό αναφορά συγκέντρωση δεν προκαλεί αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά καθότι δεν δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά.

Ως εκ τούτου, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 22 του Νόμου, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει να μην ανπιταχθεί στην κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και κηρύσσει αυτή συμβατή με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά.

Λουκία Χριστοδούλου

Πρόεδρος της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού